

**PA 7.5.1
PROGRAMA ANALITICĂ**

RED:	02
DATA:	20.12.2013
PAG. 3/3	

Aprobată

la ședința Consiliului Facultății Medicină 1
Proces verbal Nr. 3
din 18.03.2014

Decanul Facultății Medicină 1
Dr., conferențiar Gh. Plăcintă

Aprobată

la ședința Departamentului Pediatrie
Proces verbal Nr. 6
din 12.02.2014

Director Departament Pediatrie,
Dr. hab., profesor N. Revenco

**PROGRAMA ANALITICĂ PENTRU STUDENȚII
FACULTĂȚII MEDICINĂ**

Denumirea cursului: **Puericultură**

Codul cursului:

Tipul cursului: **Disciplină obligatorie**

Numărul total de ore -70 ore,

Inclusiv curs – 20 ore, ore practice – 50 ore

Numărul de credite alocat unității de curs: **3**

Numele autorilor care predau unitățile de curs: **dr., conf. univ., Ala Nolban**

dr., conf. univ., Ala Donos

asist. univ., Tamara Țurcanu

asist. univ., Irina Cobzari

asist. univ., Ala David

asist. univ., Rodica Selevestru

asist. univ., Oxana Turcu

Chișinău 2014

PA 7.5.1 PROGRAMA ANALITIC

RED: 02

DATA: 20.12.2013

PAG. 3/3

I. Scopul disciplinei Puericultura:

Însușirea cunoștințelor de puericultură, de creștere și dezvoltare fiziologică și de patologie a nou-născutului, sugarului, copilului și adolescentului. Însușirea particularităților specifice copilului și în diferite perioade ale copilăriei, a legăturilor creșterii și dezvoltării, aspectelor profilactice privind alimentația și îngrijirea copilului de diferite vârste, supravegherea medicală, imunoprofilaxia.

II. Obiectivele de formare în cadrul disciplinei Puericultura:

La nivel de cunoaștere și înțelegere

1. Bazele teoretice ale puericulturii.
2. Cunoașterea necesităților legate de asistența medicală a copilului și înțelegerea de la naștere până la 18 ani și importanța lor pentru practica medicală.
3. Particularitățile anatomo-fiziologice, funcționale, morfologice la copil în raport cu vârsta.
4. Cunoașterea relațiilor cu părinții, specificului anamnezei în pediatrie.
5. Supravegherea copilului și înțelegerea de la naștere până la adolescență.
6. Principiile de alimentație ale copilului și înțelegerea de diferite vârste.
7. Evoluția proceselor fiziologice ale copilului (medicina copilului și înțelegerea și dezvoltarea, îngrijirea, pediatria socială, comportamentală).
8. Legile creșterii și dezvoltării copilului.
9. Mecanismele creșterii și dezvoltării copilului.
10. Să definească etapele dezvoltării fizice și psihice a copilului.
11. Cunoașterea și dezvoltarea elementelor de profilaxie la vârsta copilăriei.
12. Metodele de prevenire a bolilor la copii.
13. Calendarul de imunizare a copiilor în RM. Tehnica imunizărilor la copil.

La nivel de aplicare

1. Colectarea unei anamneze (interviu).
2. Măsurători antropometrice la copil de diferite vârste (talie, greutate, perimetru).
3. Aprecierea dezvoltării fizice copilului de diferite vârste.
4. Efectuarea unui examen clinic obiectiv general la copil de diferite vârste.
5. Aprecierea dezvoltării neuro-psihice la copil de diferite vârste.
6. Aprecierea statusului nutrițional a copilului de diferite vârste.
7. Prescrierea rației alimentare la copil și înțelegerea de diferite vârste.
8. Tehnica administrării alimentației naturale (poziționarea, atarea, eficacitatea suptului), artificiale, diversificate.
9. Aprecierea maturității dentare la copil în raport cu vârsta.
10. Aprecierea gradului de maturizare biologică la băieți în raport cu vârsta.
11. Aprecierea gradului de maturizare biologică la fete în raport cu vârsta.
12. Educația pentru sănătatea mamei.

La nivel de integrare

1. Să aprecieze importanța Puericulturii ca componentă a Pediatriei în contextul Medicinii Generale și integrării cu disciplinele medicale conexe;
2. Să dezvolte cunoștințele despre abordarea integrată a copilului și înțelegerea de modalităților de îngrijire, inclusiv alimentație ca o premisă importantă pentru sănătatea copilului și a adultului;
3. Să promoveze implementarea noilor cunoștințe și practici de îngrijire și alimentație în activitatea viitorului lucrător medical, în raport cu părinții sau îngrijitorii de copii;

PA 7.5.1
PROGRAMA ANALITIC

RED: 02

DATA: 20.12.2013

PAG. 3/3

4. Să aprecieze și să evalueze rolul diferitelor factori în apariția și formarea unor maladii în copilărie;
5. Să integreze cunoștințele despre practicile de îngrijire pentru o dezvoltare adecvată a copilului, conștientizând și recomandările/actele normative ale Ministerului Sănătății Republicii Moldova în activitatea clinică ulterioară.

III. Condiții și exigențe prealabile:

Disciplina Puericultură are ca obiect de studiu copilul sănătos, cu particularitățile lui de creștere și dezvoltare de la concepție până la vârsta de 18 ani și reprezintă fundamentul, pe care se bazează formarea studentului în pediatrie. Vârsta copilăriei este particulară în evoluția biologică a omului, ea începe odată cu nașterea și se termină cu perioada de adolescență. Caracterul esențial al vârstei, ce constituie preocuparea pediatriei în general și a puericulturii în mod special, este *procesul complex de creștere și dezvoltare*, care are două laturi fundamentale: acumularea de masă organică și diferențierea, adică modificarea formei și structurii diferitelor țesuturi și organe. Justificarea puericulturii ca disciplină derivă din aceea, că organismul în creștere are multe particularități care trebuie cunoscute pentru a putea preveni sau trata abaterile de la normal și bolile care survin în timpul procesului de creștere. Studiul copilului sănătos, cu particularitățile de dezvoltare, alimentare, îngrijire, supraveghere medicală, inclusiv imunoprofilaxie, în diferite perioade ale copilăriei, bazate pe recomandările actuale ale OMS, necesită cunoștințe temeinice în domeniul științelor fundamentale (anatomie, histologie, embriologie, fiziologie, fiziopatologie, igienă) precum și semiologia a bolilor interne.

IV. Conținutul de bază a cursului:

A. Prelegeri:

Nr.	Tematica cursului	Ore
1.	Pediatria ca disciplină științifică. Asistența medicală copilului în Republica Moldova: principiile de organizare, cadrul legal. Puericultura. Copilul sănătos. Grupele de sănătate. Vaccinoprofilaxia.	2
2.	Perioadele copilăriei-caracteristici și semnificația lor. Grupele de risc în pediatrie. Factori de risc. Perioadele critice.	2
3.	Creșterea și dezvoltarea copilului-caracteristici, particularități.	2
4.	Aprecierea și evaluarea dezvoltării fizice a copilului. Aprecierea complexă a stării sănătății copilului.	3
5.	Aprecierea și evaluarea dezvoltării neuro-psiho-motorii la nou-născut, sugar. Dezvoltarea neurologică a nou-născutului și sugarului	2
6.	Aprecierea, evaluarea, particularitățile dezvoltării neuro-psiho-motorii la copil.	2
7.	Particularitățile nutriției și alimentației la copil. Alimentația naturală a copilului.	3
8.	Particularitățile nutriției și alimentației la copil. Alimentația artificială și mixtă a copilului.	2
9.	Particularitățile nutriției și alimentației la copil. Alimentația copilului după vârsta de 1 an.	2
		20

B. Lucrări practice:

PA 7.5.1
PROGRAMA ANALITIC

RED: 02

DATA: 20.12.2013

PAG. 3/3

Nr.	Tematica orelor practice	Ore
1.	Pediatria ca disciplin i tiin . Scurt istoric. Cadrul legal care reglementeaz ocrotirea s n t ii mamei i copilului. Organizarea asisten ei medicale mamei i copilului n RM. Indicii de baz . Elemente de etic i deontologie. Puericultura preconcep ional , prenatal , postnatal . Copilul s n tos. Medicina copilului s n tos. Pediatria preventiv . Profilaxia primar , secundar , ter iar . Carnetul copilului s n tos. Supravegherea copiilor. Grupele de s n tate- caracteristica i semnifica ia lor. Imunoprofilaxia. Imunizarea activ (vaccinarea) copiilor. Clasificarea vaccinurilor. Calendarul. Indica ii i contraindica ii. Reac ii adverse. Particularit ile de baz ale colect rii anamnezei i examin rii copiilor.	5
2.	Perioadele copil riei. Perioada antenatal (embrionar , fetal): caracteristici, supravegherea gravidei, factori de risc. No iune de embriofetopatii. Perioada neonatal . Caracteristica nou-n scutului la termen, prematur, dismatur, posmatur. Evaluarea (aprecierea) general a nou-n scutului. Perioada de sugar. Factori de risc. Grupele de risc. Perioadele de copil mic, pre colar, colar, pubertate- caracteristica i semnifica ia lor. Particularit ile morfo-func ionale ale sugarului i copilului n diferite perioade. Perioadele critice n dezvoltarea copilului. M suri de ngrijire (baia, plimbarea, jocul, gimnastica, igiena), c libre, educa ie, supraveghere.	5
3.	Cre terea i dezvoltarea copilului. Defini ii: cre terea, dezvoltarea, matura ia, accelera ia. Fazele cre terii. Legile cre terii. Mecanismele cre terii i dezvolt rii. Factorii de cre tere -exogeni, endogeni- caracteristici i rolul lor. Constitu ia. Factorii patologici. Cre terea intrauterin , postnatal . Indicatori ai cre terii (talie, greutatea, pliul cutanat, perimetrele). Indicatori ai matura iei. Matura ia dentar , osoas . Tulbur ri ale cre terii i dezvolt rii.	5
4.	Dezvolt rea fizic (somatic) a copilului. Metodele de apreciere: antropometrie, fiziometrie, somatoscopie. Determinarea indicilor antropometrici: talie, greutatea, perimetrele -tehnici i reguli conform vrstei. Ritmul normal al cre terii ponderale, staturele. Formule de calcul. Factori de influen . Metode de apreciere i evaluare a dezvolt rii fizice: metode statistice, tabele-standard, somatograme, devia ii sigmale, percentile i caracteristica lor. Diagnosticul dezvolt rii fizice. Metodele de fortificare-stimulare a dezvolt rii somatice la copii. Aprecierea st rii de nutri ie.	5
5.	Dezvolt rea fizic (somatic) a copilului. Metodele de apreciere a dezvolt rii fizice: antropometrie, fiziometrie, somatoscopie. Metode de apreciere i evaluare a dezvolt rii fizice: somatograme, devia ii sigmale, percentile i caracteristica lor. Indicele masei corporale. Diagnosticul dezvolt rii fizice. Aprecierea complex a st rii s n t ii copilului. Matura ia sexual la b ie i i fete-criteri, termeni. Matura ia osoas , metabolic , pubertar . Accelera ia. No iuni de malnutri ie, statur mic , gigantism, obezitate.	5
6.	Principii de dezvoltare psihomotorie. Dezvoltarea neurologic a nou-n scutului i sugarului- factori de influen , particularit i. Metodele de apreciere i evaluare a dezvolt rii neuro-psihice. Activitatea reflex fiziologic i patologic . Aprecierea comportamentului: motricitate fin i grosier , cognitiv, verbal (limbajul), social-afectiv, comportamental. Deficien ele motorii, verbale, cognitive, sociale, comportamentale, emo ionale. Aprecierea semnelor de abuz i neglijare. Metode de stimulare-educa ie a dezvolt rii neuro-psihice la copii.	5

PA 7.5.1
PROGRAMA ANALITIC

RED: 02

DATA: 20.12.2013

PAG. 3/3

7.	Principii de dezvoltare psihomotorie. Dezvoltarea neurologică copilului - factori de influență, particularități. Metodele de apreciere și evaluare a dezvoltării neuro-psihice la copil după 1 an. Aprecierea comportamentului: motricitate fină și grosieră, cognitiv, verbal (limbajul), social-afectiv, comportamental. Deficiențele motorii, verbale, cognitive, sociale, comportamentale, emoționale. Aprecierea semnelor de abuz și neglijare. Metode de stimulare-educative a dezvoltării neuro-psihice la copii. Copilul și disciplina. Abordarea adolescentului în practica medicală. Dezvoltarea fizică, neuropsihică - particularități la pubertate și adolescență. Alcoolul, fumatul, drogurile în/ și adolescență. Adolescentul și bolile cronice. Profilaxia accidentelor și traumatismelor. Orientarea profesională.	5
8.	Elemente de nutriție pediatrică: nevoi energetice, nutritive, metabolism. Alimentația naturală și avantajele ei. Cerințele privind alimentația naturală. Mecanismele secreției lactate, stimularea secreției lactate. Compoziția și caracteristicile colostrului, laptele matur uman. Factori imuni ai laptelui uman. Tehnica alptării la sân (poziționare, aplicare). Metodele de estimare a alimentării adecvate la sân. Alimentația mamei care alptează. Contraindicații, obstacole, incidente în alimentația naturală. Semiologia tulburărilor lactației. Diversificarea alimentației sugarului: indicații, reguli și cronologia de introducere a alimentelor de diversificare. Ablactarea. Principiile întocmirii raiei alimentare pentru copii sugari. Indicii de apreciere a stării de nutriție: indice ponderal, nutrițional, statural.	5
9.	Alimentația mixtă și artificială - definiții. Reguli și tehnici în alimentația mixtă, artificială. Laptele de vaci, alte mamifere - caracteristici, dezavantajele. Produse lactate adaptate (lapte praf) - clasificarea, caracteristici. Produse lactate neadaptate. Raia alimentară, necesități nutritive și calcularea lor, regimul alimentar. Incidente în alimentația artificială - mixtă. Evaluarea alimentației sugarilor și elaborarea regimului alimentar corect. Alimentația diversificată: principii generale ale diversificării, condiții de diversificare, alimente de diversificare. Principiile întocmirii raiei alimentare.	5
10.	Alimentația și necesitățile nutriționale - limite și toleranțe. Ratia cantitativă (calorică) și ratia calitativă (proteine, lipide, glucide, fibre alimentare, minerale, apă, vitamine). Factori nutritivi esențiali. Balanța hidrică și repartizarea apei în organismul copilului. Nevoii în lichide la copil după vârstă. Principiile de alimentare a copiilor precolari, colari: constituirea raiei alimentare, necesitățile fiziologice, spectrul de produse, volum, regimul. Alimente interzise. Efectuarea calculului alimentar. Evaluarea stării de nutriție. IMC. Alimentația dietetică.	5
		50

V. Bibliografia recomandată :

A. Obligatorie:

1. „Dezvoltarea fizică la copii: metode de evaluare la diferite vârste”. E. Stăsiu, A. Holban. Ghid practic. Chișinău, 2003.
2. „Dezvoltarea copilului și conduita în maladiile nutriționale”. A. Voloc, V. Țura. Ghid. Chișinău, 2007
3. „Puericultură”. D. Bulucea. Manual. București, 1997

PA 7.5.1 PROGRAMA ANALITIC

RED:	02
DATA:	20.12.2013
PAG. 3/3	

4. „Puiericultura și Pediatrie”. N.Trifan. Manual. București, 1997
5. « . . . » . A. . . . , 2000
6. « . . . » , 2001.
7. „Metodele de examinare a copilului sănătos și a celui bolnav”. A.
Indicații metodice, traducere din l.rus . Chișinău, 1993

B. Suplimentar :

1. Ciofu E., Ciofu C. Esențialul în pediatrie. București, 2002
2. Lazăr Dorin. Patologie pediatrică . Vol. I și II. București, 1999
3. Behrman R., Kliegman R. Nelson Textbook of Pediatrics. 18-th edition, Saunders, 2008

VI. Metode de predare și învățare utilizate:

Disciplina Puericultură este predată în manieră clasic : cu prelegeri și lucrări practice. La prelegeri va fi citit cursul teoretic de către titularii de curs. La lucrările practice, în cadrul clinicii universitare, studenții vor studia și aplica procedeele de evaluare antropometrică , clinică , morfologică și funcțională a copilului de toate vârstele, vor însuși tehnicile de îngrijire specifică vârstei, inclusiv imunoprofilaxie și supraveghere medicală , precum și instituirea corectă a rației alimentare, adecvate vârstei. Se vor utiliza procedee de predare contemporane, inclusiv discuții și analize de cazuri clinice, metode interactive, lucrul practic la patul bolnavului, lucrul cu fișele medicale a bolnavilor din staționat.

VII. Sugestii pentru activitate individuală :

Puericultura este o disciplină clinică , pentru însușirea corectă este necesară o pregătire temeinică anterioară , în domeniul științelor fundamentale și a semiologiei bolilor interne, o pregătire sistematică a materialului teoretic, predat la curs, dar și o implicare activă în cadrul orelor practice. În cadrul acestora veți aplica cunoștințele teoretice la patul bolnavului și veți dezvolta abilități practice de apreciere a parametrilor de dezvoltare fizică și neuropsihică , veți evalua nivelul de dezvoltare, veți exercita în elaborarea recomandărilor privind alimentarea, îngrijirea, imunoprofilaxia. Numai prin cunoașterea aprofundată a materialului teoretic, participare activă în discuții de caz, exercițiu practic, studii clinice, inclusiv în elaborarea de teze de diplomă se poate însuși cu succes disciplina. În acest sens vă recomandăm următoarele:

1. Frecvența și toate orele de curs și orele practice, prevăzute conform programului nu doar pentru prezență ; studenții să utilizeze timpul acordat cu maximă eficiență (ascultă atent profesorul, conspectează subiectele importante, clarifică întrebările sau neclaritățile care le aveți în vedere față de tema respectivă);
2. Veniți la orele practice „cu temele făcute”: studiați materialul teoretic, notați în caietul de lucru informațiile deosebit de importante pentru aplicare practică (formule, criterii de apreciere, clasificări și reguli); formulați întrebări pe marginea subiectelor mai puțin cunoscute;
3. Participați activ în discuțiile de caz clinic: studenții să facă o părere proprie, argumentată privind fiecare pacient prezentat de către colegi;
4. Nu ezitați să puneți întrebări profesorului, acesta vă va ajuta să vă formați o imagine clară pe subiectul discutat și vă va dovedi că ați însușit materia;
5. Acordați studiului individual cât mai mult timp: puericultura, ca și medicina în general nu se însușește „din mers”.

PA 7.5.1 PROGRAMA ANALITIC

RED: 02

DATA: 20.12.2013

PAG. 3/3

VIII. Metode de evaluare:

Curent : verificare zilnic a cunoștințelor teoretice, competențelor practice, perfectarea documentației medicale, test-gril cu răspunsuri multiple, prezentare de caz, totalizări (evaluări formative), după cum urmează :

- Totalizare 1: Creșterea și dezvoltarea copilului (expunere a subiectelor în scris, problemă practică);
- Totalizare 2: Alimentarea copilului sănătos. (expunere a subiectelor în scris; testare scris, problemă practică).

Evaluarea competențelor practice acumulate pe parcursul cursului, se efectuează la ultima zi de ciclu și include 2 probe:

- a) examinarea unui pacient (măsurători antropometrice), aprecierea dezvoltării fizice, neuro-psihice
- b) aprecierea și prescrierea rației alimentare copilului. Concluziile pe ambele probe sunt formulate și argumentate în scris.

Final . Examen complex, proba test-gril (varianta „Test Editor”) și proba orală . Proba test-gril constă din variante a câte 100 teste (40 compliment simplu, 60 compliment multiplu). Proba orală : bilet cu 3 subiecte. Subiectele pentru examene (testele și lista subiectelor pentru proba orală) se aduc la cunoștința studenților cu cel puțin o lună până la sesiune. **Nota finală** constă din următoarele componente: nota medie anuală (coeficientul 0,3), competențe practice (coeficientul 0,2) test-gril (coeficientul 0,2), proba orală (coeficientul 0,3).

Modalitatea de rotunjire a notelor

Suma ponderată a notelor de la evaluările curente și examinarea finală	Nota finală
5	5
5,1-5,5	5,5
5,6-6,0	6
6,1-6,5	6,5
6,6-7,0	7
7,1-7,5	7,5
7,6-8,0	8
8,1-8,5	8,5
8,6-9,0	9
9,1-9,5	9,5
9,6-10	10

Neprezentarea la examen fără motive întemeiate se înregistrează ca “absent” și se echivalează cu calificativul 0 (zero). Studentul are dreptul la 2 susțineri repetate ale examenului nepromovat.

IX. Limba de predare:

Română , Rus , Englez , Francez .